

V.İ.Lenin

NEREDEN BAŞLAMALI?
BİR YOLDAŞA MEKTUP

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ-KÖYLÜ BİRLİĞİ 1

OKUYUCUYA

Marx ve Engels'in ünlü Komünist Partisi Manifestosu şu sözlerle başlar: "Avrupa'ya bir hayalet korku saçıyor - Komünizm hayaleti.Eski Avrupa'nın bütün iktidarlara bu hayaletten kurtulmak için kutsal bir ittifak kurdular: Papa'dan Rus Çarı'na, Maternich ve Guizot'dan, Fransız radikallerine ve Alman gizli polisine kadar.

Nerededir o muhalefet partisi ki , iktidardaki muhalifi tarafından Komünistlikle suçlanmasın? Nerededir o muhalefet ki, gerici düşmanlarına karşı olduğu kadar, en ileri muhalefet partilerine karşı da komünizm denen sübarsız sözcüğü fırlatmasın?"¹

Bu satırların yazılışından yüzyirmibeş yıl sonra, bir başka ülkede, Türkiye'de ciddi bir muhalefet hareketi var mıdır ki, burjuvazi tarafından komünistlikle suçlanmasın, ezilmesin.Tek bir devrimci hareket var mıdır ki, soluğu faşizmin zindanlarında almasın.Türkiye'nin bütün gerici partileri anti-komünist, karşı-devrimci bir ittifak kurdular: Demirellerden Bozbeylilere, Feyziogullarından Türkeşlere, Satırlardan Bölükbaşılara kadar uzanan büyük bir ittifak.Bu ittifakın tek bir amacı vardır, o da, başta sosyalizm olmak üzere, Türkiye'deki anti-emperyalist, demokratik mücadeleyi, Mustafa Kemal Türkiye'sinden kalan devrimci ne varsa, yurtsever ne varsa, ezmek, sindirmek, emperyalizmin, büyük burjuvazinin faşist diktatörlüğünü kurmaktır.Bu yolda karşı-devrimin büyük ölçüde başarılı olduğunu itiraf etmek zorundayız.Legal ve illegal örgütlerin çoğu dağıtılmış ve bozguna uğratılmıştır; proleter devrimci kadroların çok büyük bir çoğunluğu ya hapistedir ya da öldürülmüştür.Bu yönlerden hareketimizin epey geriye atıldığı doğrudur.Burjuvazi anarşinin ezildiğini sevinç çığlıklarıyla ilan ediyor.Karşı-devrim "parleментар" ve "meşru" görünümünü siyasi düzen yoluyla askeri faşist diktatörlüğü olgunlaştırma ve olagan hale getirme çabasında.

Evet, yenik düştük.Ama burjuvazinin de kaybettiği şeylerin az olmadığını unutmamalıyız.Büyük burjuvazi siyasi plandaki tekeli tutarlı olarak sürdürüyor ve ülkeyi yönetemiyor.Bir yıl içinde on'a yakın siyasi kriz oldu ve üç yeni hükümet işbaşına geldi.Reform dtebiyatının bütün igrençliği ve sahteliği yığınlar önünde a-

¹ Marx and Engels, Manifesto of the Communist Party, Progress Publishers, Moscow, 1971, p.31.

çığa çıktı.En azından bu konuda, reform yutturmacası konusunda karşı-devrim, bir sınıf olarak küçük-burjuvaziyi artık etkileyemez.Biz kendi durumumuzu objektif olarak ortaya koyarken, düşmanın kayıplarını da hesaba katmazsak, yılğınlıktan başka bir sonuca ulaşamayız.Ama son tahlilde, esas darbeyi bizim yediğimiz de bir gerçektir.

Bu şartlarda biz, Türkiye proleter devrimcilerinin doğru bir siyasi çizgide örgütlenmelerinden başka bir kurtuluş yolu görmüyoruz.Bu siyasi çizgi, 1919'da Şefik Hüsnü'yle başlayan marksist hareketin, bugünkü ortamdaki ideolojik uzantısıdır.Ve biz, o çizginin ideolojik bakımından bir devamı olduğumuz iddiasındayız ve tarihsel köklerimiz o harekettedir.Örgütlenme konusundaki ilkelere ise, dünya marksist-leninist hareketinin zengin teoric ve pratik deneyinden ve Türkiye proleter devrimci hareketinin elli yıllık tarihinden başka bir yerde aranmamalıdır.Ama bu aşamada, şu anda, elbette ki, bir Siyasi Parti şeklinde örgütlenmek birçok etkenler nedeniyle erkendir ve imkansızdır.Her proleter devrimcisinin ve her devrimci grubun amacı,mutlaka siyasi partiye doğru örgütlenmek olmakla birlikte, şimdi örgütlenmenin birbirinden kopuk grupçuklar şeklinde gelişmesi kaçınılmaz bir şeydir ve illegal örgütlenme düzeyinin zayıflığı yüzünden ve polise de tek bir hedef teşkil etmemek bakımından, şu an için bu durum bile olumlu olarak kullanılabilir.Ancak bundan böyle dikkat edilmesi gereken, leninist örgütlenme ilkelerine sıkı sıkıya sarılmaktır.Elbette ki, bu konu üzerinde geniş olarak durulması gerekir.Biz kendi payımıza örgütlenmenin doğrultusu, muhtevası ve niteliği hakkında, leninizmin öz kaynaklarından leninist örgüt teorisini Türkiyeli proleter devrimcilerine iletmek için büyük önem taşıdığı inancındayız.Önceleri Türkiye'deki legal ortam nedeniyle bir türlü yayınlanamayan bu kaynakları, yabancı dil bilenlerin tekelerinden kurtarıp, tüm devrimcilerin hizmetine sunmak gerekiyor.Örgüt ve diğer konulardaki ideolojik çizginin yeniden iletilmesi işi, bu göreve sıkı sıkıya bağlıdır.Ve şimdiye kadar olduğu gibi, kaynakları tam olarak değerlendirme olmağınan yoksun kalam devrimcilere şematik görüşler kabul ettirebilme alışkanlığından kurtulmak için de bu bir etken olarak zikredilebilir.

Nereden Başlamalı? ve Bir Yoldaşa Mektup'u, Lenin'in Türkiye'de yayınlanmayan diğer örgüt yazılarını izleyecektir.Lenin'in bu iki yazısının bizim için büyük önem taşıdığı açıkca ortadadır.Özü itibarıyla evrensel olan bu örgüt anlayışı, mücadele metodu, çalışma tarzının rehberliğinde yürümek, Türk devrimcilerini bu ~~dağınık~~ durumdan kurtaracak olan tek ve en sağlam garantidir. Bunun dışında bir anlayış bizce başarılı olamaz.

NEREDEN BAŞLAMALI?

Sen yıllarda Rus Sosyal-Demokratlarının karşılaştığı "ne yapmalı" sorunu özel bir önem taşıyor.Bu sorun (seksenlerin sonlarında ve doksanların başlarında olduğu gibi) hangi yolu seçmemiz sorunu değil, fakat bilinen yolda ne gibi pratik adımlar atmamız ve nasıl atcağımız sorundur.Bu bir sistem meselesi ve pratik çalışma planıdır.Ve şurası kabul edilmelidir ki, pratik eylemi temel alan bir parti için, mücadelenin metodu ve niteliği meselesi henüz çözümlenmiş değildir, ve bu durum hala ideolojik karışıklık ve dağınıklığa sebep olan ciddi görüş ayrılıklarına yol açıyor.Bir yandan, daha yok olmaktan çok uzak "ekonomist" eğilim politik örgütlenme ve ajitasyon çalışmasını kesmeye ve daraltmaya çabalarken, diğer yandan da, ilkelere yoksun eklektisizm yeniden başını uzatıyor, her yeni "eğilimi" taklit ediyor ve şu andaki taleplerden hareketin bir tüm olarak temel görevlerini ve sürekli ihtiyaçlarını bir türlü ayırdedemiyor.Bildiğimiz gibi, bu eğilim Rabocheye Dyelo'da yerini buldu.Bu gazetenin "Tarihi Dönem" ("Listok" Rabocheye Dyelo, No.6) gibi tantanalı bir başlık altındaki tantanalı yazıda verilen en son program açıklaması bizim gösterdiğimiz niteliği özel bir önemle belirtiyor.Daha dün "Ekonomizm" ile flört ediliyor, Rabochaya Mysl'in kesin olarak mahkum edilmesine karşı öfke duyuluyor ve Plekhanov'un otokraziye karşı mücadele meselesini koyuşu sulandırılıyordu.Ama bugün Liebknecht'in sözleri alınıyor: "Eğer şartlar yirmidört saat içinde değişirse, taktikler de yirmidört saat içinde değişmelidir." Doğrudan hücumla geçmek için, otokraziyi parçalamak için, "güçlü savaş örgütünden", "yığınlar arasında geniş devrimci politik ajitasyondan" (gerek devrimci ve gerekse politik bakımdan şimdi ne kadar da enerjimiz!), "sokak protestoları için sürekli çağrılardan" söz ediliyor, ve beş aşağı beş yukarı böyle sürüp gidiyor.

Bizim, Iskra'nın³ birinci sayısında ileri sürdüğü müz ve amacı yalnızca tecrit edilmiş grupları kazanmak değil, fakat otokrazinin kalelerini sarsacak olan, iyi örgütlenmiş güçlü bir parti için çağrısı, Rabocheye Dyelo'nun bu kadar çabuk benimsemesinden dolayı mutluluk duyduğumuzu belki açıklayabiliriz, ne var ki, bu beylerde hiç bir bakış açısının bulunmaması sadece bizim mutluluğumuza gölge düşürüyor.

Elbette ki, Rabocheye Dyelo'nun, Liebknecht'in

adından söz etmesi, ona olan saygısından değildir. Bazı özel meselelere ilişkin ajitasyon taktikleri veya parti örgütünün bazı detay çalışmalarıyla ilgili taktikler yirmidört saat içinde değiştirilebilir, ama sadece ilke den yoksun olanlar, yığınlar arasında mücadele ve politik ajitasyon örgütünün gereğine ilişkin görüşlerini yirmi dört saat içinde veya bu mesele için yirmi dört ayda değiştirme yeteneğini gösterebilirler. Değişik şartları ve zaman farkını gerekçe olarak göstermek gülünçtür; bir savaş örgütünün kurulması ve politik ajitasyonun sürdürülmesi "devrimci ruhun zayıflaması" hiç hesaba katılmaksızın, "sakin ve barışçı" her şartta ve her dönemde esastır. Ayrıca, esas olarak böyle dönemlerde ve böyle şartlarda bu tür bir çalışma özellikle gereklidir, çünkü patlama ve ayaklanma zamanlarında örgütün kurulması çok geçtir. Parti, böyle anlarda eylemi sürdürebilmek için hazır durumda olmalıdır. "Yirmi dört saat içinde taktikler değişsin!" Ancak taktikleri değiştirebilmek için, önce ortada taktik olması gerekir. Politik mücadeleyi bütün şartlarda ve her zaman yürütecek yetenekle güçlü bir örgüt olmadan, sağlam ilkelerle yolu aydınlatan ve kararlılıkla sürdürülen sistematik eylem planı bir mesele sözkonusu olamaz. Böyle olunca da taktik keli mesinin sadece adı değer taşır. Meseleye gerçekten bir bakalım; bize, şimdi, şu "tarihi dönemeç" in Partimizi "tamamen yeni" bir meseleyle, terör meselesiyle karşılaştığı söyleniyor. Dün "tamamen yeni" olan mesele politik örgüt ve ajitasyon meselesiydi, bugün ise, bu terördür. Taktiklerde köklü değişiklik olunca, ilkelerini tamamen unuttuklarını bu baylardan işitmek insana garip gelmiyor mu?

Şüphesiz ki, Rabocheye Dyelo yanılıyor. Terör meselesi gerçekte tamamen yeni bir mesele değildir; Rus Sosyal Demokrasininin bu konu üzerindeki görüşlerini hatırlamak yeter.

İlke olarak, biz terörü asla reddetmedik ve reddedemeyiz. Terör, savaşın belirli bir zamanında, askerlerin kesin bir durumunda, kesin şartların varlığında yararlı ve hatta esas mücadele olabilecek olan askeri eylem biçimlerinden birisidir. Ancak şu an için, önemli olan nokta şudur: terör hiç bir şekilde, savaş alanındaki ordu için bir eylem olarak, mücadelenin bütün sistemine sıkı sıkıya bağlı ve onunla bütünleşen bir eylem olarak değil, fakat hiç bir orduyla ilişkisi olmayan arada bir yapılacak hücumlardaki, bağımsız bir biçim olarak öneriliyor. Merkezi bir gövde olmadan ve mahalli devrimci örgütlerin bu zayıflığıyla, gerçekte terörün olacağı da budur. Biz, bu yüzden bugünkü şartlarda bu tür mücadele araçlarının zamansız ve faydasız olduğunu üzerine basarak ilan ediyoruz, çünkü bu tür mücadele araç-

ları en aktif savaşçıları gerçek görevlerinden, hareketin bir tüm olarak çıkarları açısından en önemli olan görevden koparıp ayırıyor ve güçleri dağıtıyor; hükümetin güçlerini değil, devrimin güçlerini. Son olayları

hatırlamamız gerekir, devrimciler bir liderler kurmayından ve örgütleyicilerden yoksunken, işçi yığınlarının ve şehirlerdeki "halk" in mücadeleyi sürdürdüğünü gözlerimizle gördük. Bu şartlarda, en enerjik devrimcilerin, tek başına belirli bir güven yerleştirmesi mümkün teröre ve savaş müfrezelerine baş vurarak zayıf düşmeleri tehlikesi yok mudur? Devrimci örgütlerle, huzursuzluk duyan, mücadeleye hazır, protestolarda bulunan henüz birleşmemiş durumdaki yığınlar (ki zayıf olmalarının esas sebebi birleşmemektir) arasındaki bağın kopma tehlikesi yok mudur? Şimdilik bizim başarımızın tek garantisi bu bağıdır. Yığıtçe indirilen bireysel darbelerin önemini inkar etmek bizden uzak olsun, ancak bu gün olduğu gibi, birçok kişinin terörle zevkten mest olmasına karşı, terörü temel ve başlıca mücadele aracı haline getirmeye karşı, kararlı bir uyarı sesi yükseltmek bizim görevimizdir. Terör hiç bir zaman düzenli bir askeri eylem olamaz, terörün yapabileceği en iyi şey sadece kesin saldırı kullarılan metotlardan birisi olarak yardım etmektir. Ancak şu anda böyle bir kesin saldırı için çağrı yayımlayabiliyormiyiz? Rabocheye Dyelo kesinlikle yayımlayabileceğimizi düşünüyor ve şöyle haykırıyor: "saldırı birlikleri kurulsun!" Ancak bu iddia yeneden, bir gerekçeden çok bir temennidir. Bizim askeri güçlerimizin esas gövdesi gönüllülerden ve asi askerlerden oluşmuştur. Biz sadece bir kaç düzenli askeri birliğe sahibiz ve bunlar da harekete bile geçirelememiştir; savaş birliği olmalarını bir yana bırakın, herhangi tür den bir birlik olmak için bile eğitimden geçememişlerdir. Bütün bunların ışığında, bizim mücadelenizin genel şartlarını kavrama yeteneğinde olan ve olayların her "tarihi dönemecinde" bu şartlara dikkat eden bir kimse için, şu andaki sloganımızın "saldırıya geçmek" olamayacağı, ama "düşmanın kalesini kuşatmak" olması gerektiği çok açıktır. Başka bir deyimle, Partimizin şu andaki görevi, eldeki mümkün bütün güçleri şimdiki bir hücum için toplamak değil, ama bütün güçleri birleştirme ve günlük pratikte harekete kilavuzluk etme yeteneğinde devrimci bir örgütün kurulması için çağrıda bulunmaktır. Ve sadece lafta değil, her protesto hareketini, her isyana desteklemeye hazır ve bunu, kesin mücadele için uygun savaş güçlerini hazırlamada ve güçlendirmede kullanacak bir örgüt.

Şubat ve Mart olaylarının dersleri o kadar etkiliydi ki, bu sonuç ile prensipte şimdilik bir anlaşmazlıkla karşılaşılacak gibi görünüyor. Bize şu an-

da gerekli olan, meselenin prensip olarak çözümlü değil, fakat pratikteki çözümüdür. Biz, yalnızca bize gerekli olan örgütün niteliği ve onun başlıca amacı hakkında açıklığa kavuşmakla yetinemeyiz, biz örgüt için dikkatli bir biçimde belirli bir plan hazırlamak zorundayız, böylece örgütün kuruluşu her yönden ele alınmış olabilir. Meselenin acil önemi bakımından biz, kendi payımıza, şimdi basıma hazırlanan bir broşürde daha detaylı olarak geliştirilecek olan bir genel planı yoldaşların düşüncelerine sunmayı üzerimize alıyoruz.

Bizce, eylemlerimize başlama noktası, arzu edilen örgütü yaratmaya doğru atılacak ilk adım veya şöyle diyelim, eğer izlenirse temel çizgi, sınıksız bir biçimde örgütü geliştirmemizi, derinleştirmemizi ve genişletmemizi sağlayacak olan, bütün Rusya ölçüsünde politik bir gazetenin çıkarılması olmalıdır. Bizce en fazla gerekli olan bir gazetedir; gazete olmadan, ilkelere sadık, sistematik, her yönlü propaganda ve ajitasyonu yönetemeyiz, genel olarak bu Sosyal Demokrasinin başlıca ve sürekli görevidir, özel olarak da, siyasete, sosyalizmin meselelerine karşı ilgi halkın geniş kesimleri arasında yayıldığına, o anın acil görevidir. Bireysel eylem, mahalli beyannameler, broşürler v.s. biçimindeki değişik yönlerdeki ajitasyonu, sadece periyodik bir yayının yardımıyla, genelleşen ve sistematik hale dönüşen bir ajitasyonla güçlendirme ihtiyacı, bugün olduğu kadar, hiç bir zaman böyle keskin bir biçimde hissedilmemişti. Şurası abartılmadan söylenebilir ki, gazetenin başındaki (ve dağıtımındaki) süre ve düzenlilik, militan çalışmalarımızın, bu esas ve en temel kesiminin nasıl kurulduğuna gösteren başlıca kriter olarak yardımcı olabilir. Ayrıca, bizim gazetemiz bütün Rusya ölçüsünde olmalıdır. Yayın yoluyla halkı ve hükümeti etkilemek için, güçlerimizi birleştirmede başarısızlığa uğrarsak, daha çapraşık, daha zor, fakat aynı zamanda etki sağlamada daha kesin olan diğer araçları birleştirmeyi düşünmek hayal olacaktır ve başarısızlığa uğradığımız sürece de bu böyledir. Bizim hareketimiz öncelikle pratik ve örgütsel bakımından olduğu kadar, ideolojik bakımdan da bölünüp parçalanma yüzünden, Sosyal Demokratların ezici bir çoğunluğunun bakış açısını, eylem olanaklarını ve gizliliklerini sağlamadaki yeteneklerini ve hazırlıklarının daraltan mahalli çalışmaya tamamen gömülüp kalmak yüzünden zarara uğramaktadır. Bir kimse, önce bölünüp parçalanma durumunda, yukarıda sözü edilen dağınıklık ve karışıklıkların en derin köklerini araştırmalıdır. Bu başarısızlığı bertaraf etmeye doğru, ayrı ayrı mahalli hareketleri tek, bütün Rusya ölçüsündeki bir harekete dönüştürmeye doğru atılacak ilk adım, bütün Rusya ölçüsünde bir gazetenin çıkarılması olmalıdır. Sonuç

olarak, bize gerekli olan kesinlikle bir siyasi gazetedir. Siyasi bir organ olmadan, bugünkü Avrupa'da adına lâyık bir siyasi hareket düşünülemez. Böyle bir gazete olmadan, siyasi huzursuzlukve protesto hareketinin bütün unsurlarını yoğunlaştırma ve böylece proleteryanın devrimci hareketini canlandırma görevimizi yerine getiremeyiz. Biz ilk adımı attık, işçi sınıfı arasında "ekonomik" amaçla, gerçekleri açıklayarak bir öfke yarattık, şimdi ise, halkın her kesimi arasında siyasi gerçekleri açıklamak için tamamen siyasi bülünç ihtiva eden öfke yaratmak olan ikinci adımı atmamız gerekiyor. Siyasi açıklamanın sesinin bugün için zayıf, ürkek ve seyrek olması bizim cesaretimizi kırmamalıdır. Bunun nedeni tamamen polis baskısına boyun eğmek değildir. Gerçekleri açıklamaya yetenekli ve hazır olanların bir sözcüleri yoktur, arzulu ve cesaret verici dinleyiciler yoktur, "yüce" Rus Hükümetine karşı olan şikayetlere yön verirken, gerekli gücü halk arasında hiçbir yerde görmüyorlar. Fakat bugün artık herşey hızla değişiyor. Böyle bir güç şimdi vardır ve bu da politik mücadeleye katılma yolundaki çağrıyı sadece dinlemek ve desteklemekle yetinmeyip, sa vaşa da korkusuzca girmeye hazır olduğunu gösteren devrimci proleterya'dır. Çarlık hükümetinin ülke ölçüsünde maskesini düşürmek için, bize sözcülük edecek bir organı yaratmak durumundayız ve bunu yapmak da bizim görevimizdir. Bu sözcü Sosyal Demokrat bir gazete olmalıdır. Rus İşçi Sınıfı, Rus toplumunun diğer sınıf ve tabakalarından ayrı olarak, illegal yayın için (sadece derin huzursuzluk dönemlerinde değil) siyasi kültüre karşı derin bir ilgi göstermekte, bu konuda büyük ve sürekli talepte bulunmaktadır. Böyle bir kitle talebi görüldüğünde, denenmiş devrimci liderlerin eğitimine başlandığında ve işçi sınıfının yoğunlaşması, onu büyük şehirlerdeki işçi sınıfı kesimlerinde ve fabrika kuruluşları ve topluluklarında gerçekten üstün duruma getirdiğinde, proleterya için politik bir gazete çıkarmak tamamen uygundur. Proleterya aracılığıyla gazete şehir küçük-burjuvazisine, kırlardaki zanaatkarlara ve köylülere ulaşacak ve böylece halkın gerçek siyasi gazetesi haline gelecektir.

Bununla beraber, gazetenin rolü sadece düşüncelerin yayılması, siyasi eğitim ve siyasi müttefiklerin kazanılması ile sınırlanabilir. Gazete sadece bir kolektif propagandist ve kolektif ajitator değildir, o aynı zamanda kolektif bir örgütleyicidir de. Bu son görev yapım halindeki bir binanın çevresindeki iskeleye benzetilebilir, bu iskele inşaatın ayrı ayrı kesimlerini gösterecek, yapıcılar arasındaki irtibatı kolaylaştırarak, onların çalışmalarını yaymalarını ve hepsinin örgütlü emeğiyle ulaşılan ortak sonuçları incelemeleri-

ni sağlayacaktır. Gazetenin yardımı ve aracılığıyla, sadece mahalli eylemlere değil, fakat düzenli genel çalışmaya girişen devamlı bir örgüt doğal olarak oluşacak ve üyelerini, siyasi olayları doğru olarak izleyebilmeleri için eğitecek, bu olayların önemini ve halkın çeşitli kesimleri arasındaki ekkilerinin değerini gösterecek, ve bu olayları etkileyebilmede gerekli olan devrimci parti için etkin araçları geliştirecektir. Sadece gazetenin düzenli olarak çoğaltılmasının sağlanmasındaki teknik görev ve düzenli bir dağıtımın organize edilmesi ne başlanması, birleşik partinin mahalli temsilcilerinin sıkı çalışmasını gerektirecektir, ki bu temsilciler birbirleriyle sürekli bir bağ kuracaklar, genel meseleleri iyice öğrenecekler, bütün Rusya ölçüsündeki çalışmada çapraşık görevlerini yerine getirmeye alacaklar ve çeşitli devrimci eylem örgütlerinde kendi güçlerini tartacaklardır. Temsilcilerin bu çalışması, bize esas olarak gerekli olan türden örgütün iskeletini kuracaktır, ki bu örgüt bütün ülkeyi kucaklamak için yeterli derecede geniş, çalışmanın aşırı dercede bölünmesini etkilemek için yeterli dercede yaygın ve çok yönlü, her şart altında, bütün "ani dönemeçlerde" ve karşılaşılan bütün tesadüflerde kendi çalışmasını sıkı bir biçimde yönetebilmesi için yeterli derecede serinkanlı olacaktır; bir yandan düşman bütün güçlerini tek bir noktada topladığında, güçlü düşmana karşı açık savaştan sakınacak ve yine diğer taraftan düşman, harçket yeteneğini kaybettiğinde, bu durumdan yararlanacak ve düşmanın hiç ummadığı zaman ve yerde ona hücum edecek, her duruma yeterli derecede adapte olma yeteneğini gösterecektir. Bugün bizler, büyük şehirlerin sokaklarındaki öğrenci gösterilerini desteklemek gibi, nispeten kolay bir görevle karşı karşıyayız; yarın belki, daha zor bir destekleme göreviyle, örneğin bazı özel yerlerdeki işsizler hareketiyle karşılaşabiliriz ve bir gün sonra, devrimci olarak, köylü ayaklanmalarına katılmak için, hazır olmak zorunda kalabiliriz. Bugün hükümetin Zemstvo'ya karşı açtığı kampanya nedeniyle gergin siyasi durumdan yararlanmak zorundayız; yarın, bazı çarlık başibozuklarının talanına karşı halkın öfkelerini desteklemek ve boykot, gösteri yürüyüşleri aracılığıyla düşmanı ricat etmeye zorlayabilmek için, ortanın karışmasına yardımcı olmak zorunda kalabiliriz. Bu derecede bir savaş hazırlığı sadece düzenli askerlerin sürekli çalışmasıyla geliştirilebilir. Eğer biz, güçlerimizi ortak bir gazete çıkarmak için birleştirirsek, bu çalışma sadece yetenekli propagandistleri değil, tüm zamanında, kesin mücadele için slogan atarak, mücadelelenin yönetimini ele alacak olan en yetenekli örgütleyicileri, en üstün siyasi parti liderlerini eğitecek

ve ortaya çıkaracaktır.

Sonuç olarak, bir yanlış anlama ihtimalini önlemek için birkaç kelime daha edelim. Devamlı olarak sistematik, planlı hazırlıktan söz ettik; hiçbir şekilde, otokrasinin sadece düzenli kuşatmayla veya örgütlü saldırıyla yıkılacağını önermeye niyetimiz yok. Böyle bir görüş sapma ve doktriner olur. Aksine, otokrasinin, bütün yönlerden kendisini tehdit eden, kendiliğinden patlamalar veya önceden görülen siyasi karışıklıklardan birisiyle çatisma sonunda çökmesi mümkündür ve bu çok daha fazla ihtimal dahilindedir. Ancak maceracı kumarlardan kaçınmayı dileyen bir siyasi parti çalışmalarını önceden bu tür patlamalara ve karışıklıklara dayanamaz. Biz kendi yolumuzdan yürümek ve düzenli çalışmamızı bir değişiklik yapmadan sürdürmek zorundayız. Ve ani sürprizlere karşı güvenimiz zayıftır, herhangi bir "tarihi dönemeç" habersiz yakalanma şansımız da yoktur.

1901 Mayıs'ında yazıldı. Bütün Eserler 5
Iskra'nın Mayıs 1901'deki
4. sayısında yayımlandı.

ÖRGÜTSEL GÖREVLERİMİZ ÜZERİNE BİR YOLDAŞA MEKTUP⁵

Aziz Yoldaş,

"St.Petersburg Devrimci Parti örgütü" için hazırladığınız tasarınnın eleştirilmesi için yaptığınız ricayı memnuniyetle yerine getiriyorum. (Genellikle St.Petersburg'daki Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin örgütü şeklinde kasteder görünüyorsunuz.) Ortaya koyduğunuz mesele o kadar önemli ki, St.Petersburg Komitesinin bütün üyeleri ve hatta bütün Rus Sosyal-Demokratları bu meselenin tartışılmasına katılmalıdır.

Herşeyden önce, başlangıçtaki "Liga" örgütlenmesinin (sizin adlandırdığınız gibi "liga tipi") biçimsizliğine ilişkin açıklamanızla tamamen aynı düşüncede olduğumu ifade edeyim. Rabocheye Dyelo'nun savunucularının "demokratik" ilkeler adına büyük bir gururla ve azimle şampiyonluğunu yaptığı seçim sistemi ve işçilerin aktif çalışmadan kopmaları durumuna karşılık, ilerici işçiler arasında ciddi bir eğitim ve devrimci bilinçlendirme olmadıktan söz ediyorsunuz.

Durum esasında şudur: 1) ciddi eğitim ve devrimci bilinçlendirmenin olmayışı (sadece işçiler arasında değil, entellektüeller arasında da), 2) seçim ilkesinin yanlış anlaşılması ve aşırı derecede uygulanması ilkesi ve 3) işçilerin aktif devrimci çalışmadan kopmaları. St.Petersburg örgütünün ve Partimizin diğer birçok mahalli örgütünün başarısızlığının esas nedeni gerçekte burada yatıyor.

Mektubunuzdaki genel açıklamalardan anladığım kadarıyla, örgütsel görevlere ilişkin temel görüşünüzü tamamen paylaşıyorum ve örgüt planınıza da katılıyorum.

Sizinle özellikle tamamen aynı görüşte olmamanın nedeni, bütün Rusya ölçüsündeki çalışmaya ve bir tüm olarak Partinin çalışmasına bağlı görevlere özel bir önem verilmesi gerektiğine inanmamdır. Tasarınızda bu birinci maddede ifade ediliyor ve şöyledir: "İşçiler arasında devamlı muhabirleri bulunan ve örgüt içindeki çalışmayla sıkı bağı olan Iskra gazetesini Partinin yönetici merkezidir (bir komitenin veya semtin değil)." Ben sadece, teorik gerçekleri, taktik ilkeleri, genel örgütsel düşünceleri ve istenen anda tüm Partinin genel görevlerini açıklayıp geliştiren gazetenin, Partinin ideolojik önderi olabileceğini ve olması gerektiğini söylemekle yetineceğim. Fakat sadece, bütün komitelerle kişisel bağları sağlayan, Rus Sosyal-Demokratları arasındaki en iyi bütün devrimci güçleri ku-

caklayan ve yayınların dağıtılması, bildiri, güçlerin yerleştirilmesi, özel bazı girişimlerde sorumluluk alacak kişi ve grupların saptanması ve bütün Rusya ölçüsünde bir ayaklanma v.s. gibi Partinin bütün genel meseleleriyle uğraşan özel bir merkezi grup (buna Merkez Komitesi diyelim) hareketin doğrudan doğruya pratik önderi olabilir. Örgütün tam bir gizliliği ve hareketin sil rekliliğini korumak esas olduğundan, Partimizin iki yönetici merkezi olabilir ve öyle olmalıdır; bir M.O. (Merkezi Organ) ve bir M.K. (Merkez Komitesi). Birincisi ideolojik önderlikten, ikincisi ise, direkt ve pratik önderlikten sorumlu olacaktır. Bu gruplar arasında sadece tek bir Parti programıyla değil, fakat aynı zamanda iki grubun bileşimi ile (her iki grup da, M.O. ve M.K. birbiriyle tam bir ahenk içinde olan kişilerden oluşmalıdır) ve düzenli, sistematik birleşik toplantıların düzenlenmesiyle, eylem birliği ve gerekli dayanışma mutlaka sağlanmalıdır. Ancak böylece, bir taraftan M.O. Rus jandarmasının genişlemesinin yanısıra yerleşebilir, süreklilik ve tutarlılığı kesinleşir ve diğer taraftan da M.K. bütün temel meselelerde M.O. ile tam bir birlik içinde olacak ve hareketin pratik bütün yönlerden doğrudan sorumluluğunu almak için yeterli özgürlüğe sahip olacaktır.

Bu yüzden Tüzüğün birinci maddesi (sizin tasarıma göre) yönetici organ olarak sadece Parti organını tanımakla yetinmemeli (elbette ki, bu gereklidir), fakat aynı zamanda bir mahalli örgütün, bu merkezi kuruluşların yaratılması, desteklenmesi ve sağlamlaştırılması için aktif çalışma görevine kendini verdiğini de belirtmelidir. Bu merkezi kuruluşlar olmadan Partimiz bir parti olarak var olamaz.

Daha sonra, ikinci maddede komitenin "mahalli örgüt yönetmesi" gerektiğini (şöyle demek belki daha doğru olacaktır: "Partinin bütün mahalli gelişmesi ve bütün mahalli örgütleri"; ancak ben formülasyonun detaylarına girmeyeceğim), ve komitenin hem işçiler ve hem de entellektüellerden oluşması gerektiğini, çünkü bunları iki ayrı komiteye ayırmanın zararlı olacağını söylüyorsunuz. Bu kesinlikle doğrudur. Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin sadece bir tek komitesi olması ve bunun da kendini bütünüyle Sosyal-Demokrat çalışmaya veren tam inandırıcı Sosyal-Demokratlardan oluşması gerekir. Mümkün olduğu kadar fazla işçinin tam sınıf bilincine vardığını, profesyonel devrimci ve komite üyesi

* Komiteye alacağımız devrimci işçilerin, işçi yığınları arasında en çok bağı ve en iyi "nitelikte" olanlardan seçmek zorundayız.

olduğunu özellikle göreceğinizi söyleyebilirim. Bir zamanlar iki değil, tek bir komite vardı ve komite Üyelerinin işi, kişisel olarak, özel önemi olan çok sayıda işçiyi tanımaktdır. İşçilerin arasındaki meselelerde önderliği alabilmek için, her yönde ilerleyecek yola sahip olmak, çok sayıda işçi tanımak ve her tür kanalin bulunması v.s. v.s. gerekir. Bu yüzden komite, işçilerin arasından işçi sınıfı hareketinin, mümkün olan bütün esas önderlerini içine almak zorundadır; komite mahalli hareketi bütün yönlerden yönetecek bütün mahalli kuruluşların, güçlerin ve Parti araçlarının sorumluluğunu üzerine alacaktır. Siz komitenin nasıl oluşacağını söylemiyorsunuz. - bu konuda özel kuralların gerekliliği üzerinde anlaşacağımızı sanıyorum; komitenin oluşturulması Sosyal-Demokratlar için karar verilmesi gereken acil bir meseledir. Belki de yeni üyelerin komiteye girmesinin komite üyelerinin çoğunluğunun (veya üçte ikisinin v.s.) kararıyla gerçekleşeceğine işaret edilecek tür ve böylece komite bütün bağların (devrimci açıdan) güvenilir ve (politik anlamda) emin ellere verildiğini ve aday üyelerin ileri derecede hazırlandığını görmelidir. M.O. ve M.K. miz olduğunda, yeni komiteler sadece bunların işbirliği ve onayıyla oluşacaktır. Mümkün olduğu kadariyle komitelere çok fazla üye girmemelidir. (böylece komiteleştiretilmiş, her biri devrimci eylemin özel bir dalında ihtisaslaşmış kişilerden oluşacaktır), fakat aynı zamanda bütün yönlerden çalışmaya üzerine alacak, tam temsil etme durumunda ve kararları uygulayacak yeterli sayıda üyeyi de ihtiva etmelidir. Üyelerin sayısı çok fazla olursa ve sık sık toplanmaları zorlaşırsa, komiteden özel ve çok az sayıda (beş veya daha az sayıda kişiden oluşsun diyelim) bir yürütme grubu seçmek gerekebilir. Şüphesiz ki, sekreter ve tüm olarak çalışmaya pratikte rehberlik etme yeteneğindeki kişiler dahil olacaktır. Tutuklamalar olduğunda çalışmanın durmaması için, bu gruba aday üyelerden de alınması özellikle önemlidir. Yürütme kurulunun çalışmaları, buraya üye olmak v.s. komitenin genel toplantısında onaya sunulmalıdır.

Daha ileride, komiteden sonra, bunun altında şu kuruluşlara teklif ediyorsunuz: 1) tartışma toplantıları ("en iyi" devrimcilerin konferansları), 2) semt grupları ile 3) bunların her birine bağlı olan propaganda grubu, 4) fabrika grupları, ve 5) bir bölgedeki fabrika gruplarının delege "temsilcilerinin toplantıları." Diğer bütün kuruluşların (sizin sözünü etiklerini zihin yanısıra, aşırı derecede birbirinden ayrılmış olanlar da) komiteye tabi olmaları gerektiği konusunda sizinle tamamen aynı düşüncedeyim ve semt gruplarıyla (çok büyük şehirler için) fabrika gruplarının (her zaman

ve her yerde) varlığı için bu gereklidir. Birçok detay meselelerde sizinle tamamen hemfikir değilim gibi görünüyorum. Örneğin, "tartışma toplantıları" meselesini ele alırsak, ben bunların tamamen gereksiz olduğu kanısındayım. "En iyi" devrimciler tamamen komitede olmalı veya özel bir çalışmaya katılmalıdır (basım, nakil, ajitasyon görevleri, örgütte, diyelim ki pasaport bürosu veya casuslarla ve ajan provokatörlerle uğraşan savaş birliğinde veya ordudaki gruplarda v.s.).

"Konferanslar" komiteye veya her semtte, her fabrikadaki propaganda, iş kolu (dokuma, mekanik, deri) öğrenci, edebiyat çevrelerinde verilecektir. Neden konferanslar özel bir kuruluşu gerektirsin?

Devam edelim. Çok haklı olarak Iskra'ya yazı yazma fırsatının doğrudan "her isteyene" tanınmasını talep ediyorsunuz. Yalnız "doğrudan" sözcüğü "her isteyen" gazetesinin bürosuna veya adresine kabul edilmesinin kast edildiği şekilde anlaşılmalı, ancak isteyen herkesin gazeteyi yayınlayanlara mektup iletmesi (veya göndermesi) zorunludur. Elbette ki, adresler oldukça geniş bir çevre tarafından bilinecektir; ne var ki, mektuplar her isteyene değil, güvenilir ve gizlilik şartlarını izleme yeteneği bilinenlere verilmelidir - belki de, sizin önerdiğiniz gibi her semtte bir kişiye değil, birçok kişiye verilmesi gerekebilir. Bizim çalışmamızda yer alan herkesin, tek tek her bir grubun, kararlarını, istek ve taleplerini mutlaka komitenin olduğu kadar M.O. ve M.K.'nin de dikkatine sunma hakkının olması da gereklidir. Eğer bunu yapabilirsek, Parti görevlilerinin bütün konferansları, sakat bir iş yapmadan ve "tartışma toplantıları" gibi gizlilik kurallarına aykırı bir durum yaratılmadan, doğru ve tam bilgilerin yardımıyla yapılmış olacaktır. Elbette ki, mümkün olduğu kadar çok sayıda görevlinin kişisel konferans vermeleri yolunda çaba harcamalıyız - ancak bu durumda her şey gizliliğe riayet edilmesine bağlıdır. Rusya'da genel mitingler ve toplantılar nadiren ve istisnai şekilde olur ve "en iyi" devrimcilerin bu mitinglere katılmalarına izin verirken tehlikelere karşı çok dikkatli olunması gerekir, çünkü genel olarak ajan provokatörlerin buralara sızması ve casusların miting katılanları izlemesi kolaylaşacaktır. Bence şöyle davranılması daha doğru olur: büyük bir genel toplantı (diyelim ki 30 la 100 kişi arasında) düzenlemek mümkün olursa (yaz aylarında ormanlarda veya bu amaç için temin edilen dairelerde), komite "en iyi" devrimcilerden bir veya ikisini, toplantıya katılanların olumlu kişileri olup olmadığını iyice anlamak için göndermelidir, yani örneğin fabrika çevrelerinden mümkün olduğu kadar çok sayıda sağlam üyenin çağrılıp çağrılmadığının v.b. anlaşılması gibi. Ancak bu toplantılar

resmi olarak kayda geçirilmemeli, Tüzüğe konulmamalı ve düzenli olarak yapılmamalıdır. Meseleler, toplantıya katılan herkesin, orada bulunan herkesi öğrenebileceği yani herkesin bir grubun "temsilcisi" olduğunun bilineceği şekilde sıralanmamalıdır. İşte benim sadece "tartışma toplantılarına" değil, fakat aynı zamanda "temsilcilerin toplantılarına" da karşı çıkışımın nedeni budur. Bu iki kuruluşun yerine şöyle bir kural teklif edeceğim. Komite, pratikte hareketin içinde olanların ve genel olarak da işçilerin mümkün olduğu kadar çok katıldığı büyük toplantılar örgütlemekle uğraşmalıdır. Toplantının yeri, zamanı, durumu ve bileşimi, bu tür gizli meselelerden sorumlu olan komite tarafından tayin edilmelidir. Açık havada ve ormanlarda yapılan daha az resmi nitelikteki işçi toplantılarının hiç bir şekilde bu yolla sınırlandırılmayacağı biliniyor. Tüzüğe bu konuda hiç bir madde koymamak belki de daha iyi olur.

Daha ileride, semt gruplarının en önemli görevinin yayınların düzenli olarak dağıtılmasını örgütlemeleri olduğu konusunda sizinle tamamen aynı düşüncedeyim. Bençe semt komiteleri esas olarak fabrikalarla komiteler arasında aracılık ve hatta aracılıktan çok kuryelik görevini yerine getirmelidir. Bunların başlıca görevi, gizlilik kurallarına uyararak komiteden aldıkları yayınları başarılı şekilde dağıtmak olmalıdır. Eğer biz, özel bölge dağıtımıyla, o bölgedeki bütün fabrikalar ve mümkün olduğu kadar fazla işçi evi arasında düzenli bir bağ kurabilirsek, bu gerek gösteriler ve gerekse ayaklanma için çok büyük bir değer taşıyacağından, bizim için son derece önemli bir görevdir. Yayınlar, bildiri-ler ve açıklamaların v.s. düzenli olarak yerine ulaşmasını ve bunun süratle gerçekleştirilmesini organize etmek, görevlilerin bu amaç uğruna çok sıkı çalışarak eğitilmelerini, gelecekteki gösterilerin ve ayaklanmaların hazırlanması çalışmasına daha fazla ağırlık verilmesini sağlayacaktır. Yayın dağıtımını, ayaklanma, direniş veya karışıklık zamanlarında organize etmek çok geçtir, bu çalışma dağıtım ayda iki veya üç kere mecbûri hale getirilerek yavaş yavaş kurulabilir. Eğer gazete çıkarılmıyorsa, bildiri dağıtılabilir ve dağıtılmalıdır, dağıtım mekanizmasının hiçbir şekilde boş durmasına izin verilmemelidir. Bu mekanizma bir gecede tüm St. Petersburg işçi sınıfını harekete geçirmeyi ve aynı zamanda ona hitap etmeyi mümkün kılacak bir duruma getirilmelidir. Bu kesinlikle ütöpik bir amaç da değildir, bildirilerin merkezden daha dar irtibat çevrelerine ve onlardan da dağıtıcılara sistemli olarak geçmesi sağlanacaktır. Bençe, semt komitelerinin görevleri, irtibat ve geçiş çalışmasını aşacak şekilde genişletilmemeli veya daha ek-siksiz koymak gerekirse, bunların görevleri aşırı bir

dikkatle genişletilmelidir -yoksa bu durum sadece keşfedilme riskini arttırır ve Partinin bütünlüğüne zarar verir. Elbette ki, bütün Parti meselelerini tartışma konferansları da yapılmalıdır, ancak mahalli hareketin bütün genel meseleleri üzerine kararlar sadece komite tarafından alınmalıdır. Semt gruplarının, yayının devri ve dağıtımına ilişkin bütün teknik alanlarda bağımsız hareket etmesine izin verilmelidir. Semt komitelerinin bileşimi komite tarafından saptanmalıdır. Bu şöyle yapılabilir: komite kendi üyelerinden bir veya ikisini (veya komitede bulunmayan yoldaşları) şu veya bu semte delege olarak seçer ve bunlara bir bölge grubu kurmalarını bildirir. Bölge grubu komitenin bir koludur ve gücünü komiteden alır.

Şimdi de propaganda çevreleri meselesine geçiyorum. Propaganda güçlerimiz fazla olmadığından, bu tür çevreleri her bölgede ayrı ayrı örgütlendirmek zordur. Propaganda, komitenin tümü tarafından tek ve aynı ruhla sürdürülmeli ve iyice merkezileştirilmelidir. Bu meselede benim düşüncem şöyledir: Komite, üyelerinin bir çoğuna (komitenin bir kolu veya komitenin kuruluşlarından birisi olacak olan) propaganda grubu örgütlendirmelerini bildirir. Bu grup, gizlilik kurallarına uymak için semt gruplarının imkanlarından yararlanarak, propaganda çalışmasını bütün şehirde ve komitenin "alanındaki" bütün mahalli semtlerde yürütmelidir. Eğer gerekirse, bu grup alt gruplar kurar, görevlerinin bir kısmını bunlara devreder, ancak bütün bunlar sadece komitenin izniyle yapılabilir. Komite her zaman, kayıtsız ve şartsız olarak, hareketin bütününü herhangi bir bağı olan bir gruba, alt gruplara veya çevrelere kendi temsilcisini seçme hakkına sahiptir.

Bu türden bir örgütlenme, komitenin veya alt kuruluşların kolları, harekete hizmet eden çeşitli grupların hepsinde aynen uygulanmalıdır -örneğin' lise ve yüksek okullardaki öğrenci gruplarında; hükümet memurları arasındaki taraftarların gruplarında; nakil, basım ve pasaport gruplarında; gizli toplantı yerleri düzenleyen gruplar arasında; casusları etkisiz hale getiren gruplarda; askerlikle ilgili gruplarda; silah temin eden gruplarda; "maddi gelir getiren işletmeleri" organize eden gruplarda v.s. Gizli bir örgütü yaşatma sanatı, mümkün olan herseyi kullanmak, "herkese yapacak bir iş vürmekle", aynı zamanda hareketin tümüne önderlik etmeyi başarmakla, elbette ki yönetimde bulunmak yeteneğiyle değil, otorite, enerji, daha fazla deneyim, daha çok yönlü olmakla, daha çok yetenekle gerçekleşebilir. Bu teklif, eğer merkeze büyük bir güç sahip yeteneksiz bir kişi gidersen, katı merkezîyetçiliğin hareketi kolaylıkla mahvedebileceği yolundaki muhalefet ihtimaline karşı

yapılmıştır. Elbette ki, bu da mümkündür ancak bu ademi merkezîyetçilik veya seçim ilkesiyle giderilemez, böyle bir şeyin geniş ölçüde uygulanmasına kesinlikle izin ve rilemez ve otokrasi şartları altında sürdürülen devrimci çalışmaya zarar verir. Hiç bir tüzük de buna karşı engelleyici olamaz, bu sadece, tek tek her grupçuğun kararlar almasıyla başlayan, M.K. ve M.O. na çağrıda bulunulmasıyla devam eden ve (en kötü ihtimalle) yönetimdeki kesinlikle yeteneksiz kişinin buradan atılmasıyla sonuç bulan, "yoldaşca etkileme" tedbirleriyle engellenebilir. Komite, devrimci çalışmanın değişik alanlarının değişik yetenekleri gerektirdiğini düşünerek mümkün olan en geniş iş bölümüne ulaşmak için çaba harcamalıdır ve bazan örgütleyici olarak kesinlikle yararsız bir kişi ajitator olarak değerli olabilir veya sıkı bir gizli çalışmada başarılı olmayan, çok iyi bir propagandist olabilir v.s.

Propagandistler konusuna gelmişken, bu mesleği bu na yatkın olmayan kişilerin üzerine yükleyerek, propaganda düzeyinin düşürülmesini bir kaç kelimeyle eleştireceğim. Hiç bir ayırım yapmadan her öğrenciyi propagandist olarak kabul etmek bizim aramızda bazan alışkanlık haline gelmekte ve her genççocuk "bir gruba verilmesini" v.s. talep ediyor. Buna karşı çıkılmalıdır çünkü bu büyük zarar verir. İlkeleri tam tutarlı ve gerçekten yetenekli olan çok az sayıda propagandist vardır. (bir kim senin buraya girmesi için çok çalışmış olması ve deney kazanması gerekir); bu tür kişiler böylece ihtisaslaşmalı, tamamen bu tür çalışmaya girmelidirler. Bunlar bir çok konferanslar vermeli ve gerektiğinde diğer şehirlere gönderilmelidir ve genel olarak da yetenekli propagandistler değişik şehirlere gidip gelmelidir. Fakat yeni başlayan gençlere esas olarak pratik işler verilmelidir ve bu da öğrencilerin grupları yönetmeleri değildir ama bu çalışmalar iyimser olarak "propaganda" çalışması diye nitelendirilebilir. Elbette ki, çalışmanın bütünü ciddi pratik işleri yapmayı gerektirir, buna rağmen "yeni başlayanlara" da kolaylıkla çalışma alanı bulunabilir.

Şimdi de fabrika çevrelerine geçelim. Bunlar bizim için özellikle önemlidir. Hareketin temel gücü büyük fabrikalardaki işçi örgütlerine dayanıyor. Bunun nedeni büyük fabrikaların (ve iş yerlerinin) sadece işçi sınıfının sayı bakımından hakim kesimini ihtiva etmesi değil, fakat daha önemlisi etki, gelişme ve savaş kapasitesinin yüksek olmasıdır. Her fabrika bizim kalemiz olmalıdır. Bu yüzden her "fabrikadaki" işçi örgütü kendi içinde mümkün olduğu kadar gizli, dışı doğru da bir "ağ" şeklini almalı, önerileri herhangi bir devrimci örgütte olduğu gibi mümkün olduğu kadar uzağa doğru ve çok yön-

lü olarak genişletmelidir. Bir grup devrimci işçinin bir çekirdek oluşturması, önder ve "eğitici" olması gerektiği konusunda da, üzerine basarak duruyorum. "Fabrika çevreleri" de dahil olmak üzere saf işçi veya saf sendika Sosyal-Demokrat örgütlenmelerden vazgeçmek zorundayız. Fabrika grubu veya fabrika (iş yeri) komitesi (diğer bir sürü gruptan ayırdedilebilmesi için), fabrikada Sosyal-Demokrat çalışmaya sürdürmek için yönetim yetkisini ve talimatları doğrudan doğruya komiteden alan çok az sayıda devrimciden oluşmalıdır. Fabrika komitesinin her üyesi kendini komitenin temsilcisi saymalı, komitenin bütün emirlerine uymak zorunda olmalı ve "savaş alanındaki oranın" bütün "adet ce yasalarına" oılmek zorundadır, savaş anlarında, katıldığı bu ordudan resmi karar olmadan ayrılma hakkı yoktur. Bu yüzden fabrika komitesinin bileşimi büyük önem taşıyan bir meseledir ve komitenin başlıca görevlerinden birisi bu alt komitelerin iyi örgütlenmelerine eğilmektir. Ben bunu şu şekilde koyuyorum: komite, üyelerinden bazalarına her yerde fabrika alt komitelerini örgütlenme talimatı verir (ayrıca, diyelim ki, şu veya bu nedenden dolayı bazı işçiler komiteye alınmadılar, fakat bunlar deneyleri, halkı tanımaları, uyanıklıkları kurdukları bağlarla yararlı olabilirler). Bu grup semt temsilcilerine tavsiyelerde bulunur, bilgi verir, bir dizi toplantılar düzenler, fabrika alt komitelerindeki aday üyeleri dikkatlice kontrolden geçirir, onları sıkı bir teste tabi tutar, gerektiğinde imtihan eder, tek tek denemeye çalışır ve fabrika alt komitesindeki aday üyelerin mümkün olduğu kadar çoğuna sorular sorar ve sonunda da, her fabrika çevresindeki üye listesini komitenin onayına sunar veya yetkili bazı işçilere tam bir alt komite kurma, tayin ve seçme yetkisinin verilmesini teklif eder. Bu yolla, komite bu temsilcilerinden hangisinin kendisiyle ilişki kuracağını ve ilişkinin nasıl kurulacağını (genel bir kaide olarak, semt temsilcileri aracılığıyla ancak bu kaideye katkılar yapılabilir ve geliştirilebilir) tayin eder. Fabrika alt komitelerinin önemi bakımından, her alt komitenin M.O. ile doğrudan doğruya irtibat kurabileceği bir adrese ve ilişki kurdukları kişilerle ilgili listeler için emin bir saklama yerine (örneğin, tutuklama anında alt komitenin derhal yeniden kurulması için gerekli olan bilgi, mümkün olduğu kadar düzenli ve eksiksiz olarak, Rus polislerinin eline geçmeyecek bir yerde saklanılmak üzere Parti merkezine nakledilmelidir) sahip olmalarına mümkün olduğu kadar önem vermeliyiz. Adreslerin nakli komitenin kendi görevleri ve sorumluluğu altında yapılmalı ve bu adresleri mevcut olmayan bir "demokratik" hakla paylaşma yoluna gi-

dilmemelidir. Son olarak da, birçok uyeden oluşan fabrika alt komitesinin yerine, komiteden bir kişiyi görevlendirmekle (ve sırasıyla onun yerine başkasını) kendini sınırlamanın bazan gerekli veya daha elverişli olduğunu söylemek istenenin dışında birşey olması gerek. Alt komite kurulmaz, ayrı ayrı görevleri olan, gizlilik dereceleri ve örgütsel biçimleri farklı bir dizi fabrika grubu ve çevreleri örgütlemeye başlayacaktır, örneğin yayınları teslim etme ve dağıtma grupları (bu, kendimize ait gerçek bir posta servisi temin etmek için, sadece yayını dağıtmak için değil, fakat bunların evlere tesliminde, denemiş yöntemlere sahip olmak için bütün işçi adresleri ve onlara ulaşma yollarına ait kesin bilgiler elde etmek için örgütlenmesi gereken en önemli görevlerden biri sidir); illegal yayınları okuma çevreleri; casusları saf dışı etme grupları; özel olarak sendikal hareketi ve ekonomik mücadeleyi yöneten gruplar; tamamen legal muhtevada (yönetim metotları, vergiler v.s.) uzun konuşmalara nasıl başlanıp, sürdürüleceğini bilen ve güvenle, herkesin anlayacağı dilde konuşan, halkı tanıma v.s. yeteneğinde olan ajitator ve propaganda grupları v.s. gibi**. Fabrika alt komitesi, bütün çevrelerin (veya temsilcilerin) sıkı çalışmasıyla tüm fabrikayı, mümkün olduğu kadar çok sayıda işçiyi kucaklamaya çalışmalıdır. Alt komitenin çalışmalarının başarısı, bu tür çevrelerin sayılarının fazlalığı, propagandistleri gezdirebilme yeteneği ve hepsinin üstünde yayının dağıtımındaki düzenli çalışmanın doğru

* İşçilere şunu anlatmalıyız ki, casuslar, ajan provakatörler ve hainler bazen öldürülmelerine rağmen, elbette bu tamamen engellenemiyor; bunu bir sistem haline getirmek istenmeyen birşeydir ve yanlıştır. Biz casusların maskelerini düşürerek onları zararsız hale getirip, tasfiye etme yeteneğindeki bir örgütü yaratma yolunda büyük çaba harcamalıyız. Bütün casuslarla uğraşmak imkansızdır, fakat onları dışarı atacak ve işçi sınıfı nifi yığınlarını eğitecek bir örgütü yaratmak hem mümkündür ve hem de gereklidir.

** Bize aynı zamanda, gösteri olaylarında ve hapisten adam kaçırma eylemlerinde v.s., askeri eğitim görmüş işçilerin veya özellikle güçlü ve atik işçilerin alındığı savaş grupları gereklidir.

luğuyla, bilgi ve mektupların toplanmasıyla ölçülmelidir.

Toparlarsak, bence, genel tipte bir örgüt şöyle olmalıdır: mahalli hareketin tümünün önünde, bütün mahalli Sosyal-Demokrat çalışmalarının önünde bir komite bulunmalıdır. Komiteye tabii olan semt grupları ve fabrika (işyeri) alt komiteleri şeklinde örgütlenen ve sorumlu temsilcilerin sıkı çalışmasıyla (mümkün olduğu takdirde) işçi sınıfı kitlesinin tümünü kucaklayan kuruluşlar ve kollar olmalıdır. Barış zamanlarında bu ince çalışma, yayınların, bildirilerin, ilanların dağıtılması ve komiteyle gizli irtibatlar şeklinde olacak, savaş zamanlarında ise, gösteriler ve benzeri kollektif faaliyetler organize edilecektir. İkinci olarak komite, hareketin tümüne hizmet eden çevre ve grupların her çeşitini kuracaktır (propaganda, nakil, her çeşit yeraltı çalışması v.s.). Bütün gruplar, çevreler, alt komiteler v.s. komitenin kuruluşlarından veya komitenin kollarından gerektiği gibi yararlanmalıdır. Bunlardan bazıları Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisine katılma isteklerini açıkça söyleyecekler ve eğer komite uygun görürse Partiye girecekler ve belirli görevler alacaklar (komitenin genelgeleriyle veya komiteyle anlaşarak); Parti organlarının emirlerine itaat etmeyi kabul edecekler, bütün Parti üyelerinin haklarından yararlanacaklar ve komiteye üye olmak için o anda aday sayılacaklar v.s. Diğerleri Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisine katılmayacaklar ve Parti üyelerinin kurduğu çevrelerin içinde olacaklar ya da şu veya bu Parti grubuyla birleşeceklerdir v.s.

Bütün iç meselelerde, bütün bu çevrelerin üyeleri elbette ki, bir komitenin bütün üyeleri gibi eşit durumdadır. Tek istisna, mahalli komite ile kişisel ilişkinin (M.K. ve M.O. ile de) komite tarafından bu amaç için seçilen kişi (veya kişiler) tarafından sürdürülmesi olacaktır. Mahalli komiteye ve M.K. ile M.O. na düşüncelerini iletme hakkına da (fakat kişi olarak değil) sahip olan bu kişi, diğer bütün meselelerde geri kalanlarla eşit durumdadır. Sözü edilen bu istisnai durum eşitlik ilkesinin ihlal edilmesi değil, fakat sadece kesin gizlilik isteğinin bir gereğidir. "Kendi" grubundan komiteye, M.O. veya M.K. ne bir haberin iletilmesinde başarısızlığa uğrayan bir komite üyesi doğrudan doğruya ihlalden suçlu duruma düşer. Ayrıca, gizlilik derecesi ve değişik çevrelerin örgütsel şekli görevlerin niteliğine bağlıdır: durumlarına göre, örgütler ("en katı", en dar örgüt biçiminden, "en gevşek", en geniş, serbest kurulan ve açık türüne kadar sıralanan) çok çeşitli olacaktır. Örneğin, dağıtım gruplarında sıkı bir gizlilik ve askeri disiplin olmalıdır. Propaganda gruplarında da gizliliğe uyulmalı fakat disiplin, askeri disiplin derecesinde olmayabilir. İşçi grupları legal yayınları okur-

ken veya sendikaların ihtiyacları ve talepleri üzerine tartışmalar düzenlerken daha az bir gizlilik gerekir v.s. Dağıtım grupları R.S.D.I.P'li olmalıdır ve onun üyelerinden ve görevlilerinden bazılarını bilmelidir. Çalışma şartlarına incelemlerinin ve sendika isteklerini dile getirenlerin mutlaka R.S.D.I.P.'ne bağlı olmaları gerekmez. Öğrenci, subay veya memur gruplarının kendi eğitim çalışmalarında, bağlı oldukları bir veya iki Parti üyesinin, bazı durumlarda Partili olduklarında bile haberleri olmaması gerekir, v.s. Ama bir bakıma, bütün gruplarda kesinlikle azami derecede örgütlenmeyi istemek zorunludur, yani böyle bir gruptaki her Parti üyesi grupta çalışmanın sürdürülmesinden şeklen sorumludur ve bu grupların her birinin bileşiminin, çalışmasındaki tüm mekanizmanın, ve bu çalışmanın muhtevasının M.K. ve M.O. tarafından mümkün olduğu kadar tam olarak bilinmesi için her tedbiri almaya mecburdur. Merkezin hareketin tümü hakkında tam bir bilgisi olabilmesi için, çeşitli Parti görevlerine mümkün olan en geniş çevrelerden devrimciler seçilebilmesi için, Rusya'nın heryerindeki benzer nitelikteki bütün grupların birbirlerinden öğrenecekleri şeyler için (merkezin aracılığıyla), ve ajan provakörlerin veya şüpheli kimseler ortaya çıktığında uyarıda bulunabilmek için de bu gereklidir - tek kelimeyle, her durumda bu kesinlikle ve hayati bakımdan gereklidir.

Bu iş nasıl yapılmalıdır? Komiteye düzenli raporlar vererek, M.O.'na mümkün olduğu kadar çok sayıda ve mümkün olduğu kadar muhtevası geniş raporlar yollayarak, M.K.'nin ve mahalli komitenin üyelerinin değişik çevrelere uğramalarını sağlayarak ve son olarak da bu çevrelerle sağlanan bağların listesini, yani saklamak amacıyla her çevredeki birçok üyenin isimlerini ve adreslerini (M.O.'nın ve M.K.'nin Parti bürosuna) iletmeyi mecburi kılarak. Raporlar verildiğinde ve kurulan bağlar iletildiğinde, bir çevreye bağlı olan Parti üyesinin görevini yaptığını söylemek ancak mümkün olabilir; ancak bundan sonra bir tüm olarak Parti, pratik çalışma sürdüren her çevreden bir şeyler öğrenme durumuna gelecektir; eğer çeşitli çevrelerle bağlar sağlandıysa, M.K. mizin bir delegesi için derhal çözümler bulmak ve ara verilen çalışmayı sürdürmek her zaman kolay olacağı için, ancak bundan sonra tutuklamalar ve darbeler bizim için şiddetini kaybedecektir. Bir komitenin tutuklanması, artık tüm mekanizmayı yoketmeyecek, fakat sadece her zaman yedekte hazır olan liderlerin yerini değiştirecektir. Raporların ve iletmesinin, gizliliğe uyulması gereği nedeniyle imkansız olduğu söylenmesin: bir kere, gizliliğe uymak arzu edilen bir şeydir, ancak komitelerimiz, M.K. veya M.O. oldukça, rapor ve ilişkileri iletmek daima mümkündür ve daima mümkün olacaktır.

Bundan bütün Parti örgütü ve bütün Parti çalışması için büyük önemi olan bir ilke ortaya çıkıyor: hareketin pratik ve ideolojik önderliği ve proleteryanın devrimci mücadelesi ile ilgili olarak mümkün olan en geniş merkezîyetçilik gerekirken, Parti merkezine (ve böylece tüm olarak da Partiyeye) hareket hakkında bilgi verme konusunda ve Partiyeye karşı sorumluluk konusunda en geniş ademi merkezîyetçilik gereklidir. Hareketin önderliği, büyük pratik deneye sahip profesyonel devrimcilerden oluşan mümkün olan en az sayıdaki en homojen gruplara devredilmelidir. Harekete katılma, proleteryanın (ve halkın diğer sınıflarının) mümkün olduğu kadar çok sayıda en ayrı ve heterojen gruplarını içine alacak şekilde genişletilmelidir. Yalnızca bu grupların herbirinin çalışmaları ile ilgili kesin bilgi sahibi olmakla değil, fakat aynı zamanda onların bileşimi ile ilgili en geniş bilgi ile de, Parti merkezi daima önce gelmelidir. Biz hareketin önderliğini merkezileştirmek zorundayız. Biz aynı zamanda (istihbaratın merkezileştirilmesi imkan dahilinde olduğu sürece, bu önemli neden yüzünden) tek tek üyelerin, çalışmaya katılan herkesin ve Partiyeye bağlı veya onunla işbirliği eden her çevrenin kendi kesiminin de Partinin sorumluluğunu desantralize etmek zorundayız. Bu ademi merkezîyetçilik devrimci merkezîyetçiliğin esas öznesi ve onun esas düzelticisidir. Ancak merkezîyetçilik sonuna kadar sürdürülebilirse ve bir M.O.'na ve bir M.K.'ne sahip olursak, küçük de olsa her grup için bu komitelerle irtibat kurmak mümkün olabilir - ve sadece irtibat kurmak değil, fakat yılların deneyiyle kurulan sistemin sonucu olarak bunu düzenli bir şekilde yapmak - ancak bundan sonra mahalli komitelerin tesadüfi bileşiminden dolayı ortaya çıkacak olumsuzlukları gidermek mümkün olabilecektir. Şimdi artık Parti içinde gerçek birliğe ve gerçek bir yönetici merkezin yaratılmasına doğru yaklaşıyoruz, şunu daima hatırlamalıyız ki, biz aynı zamanda gerek merkeze karşı sorumluluk konusunda ve gerekse merkezi, Parti cihazının bütün alanlarında bilgi sahibi kılmak konusunda azami ademi merkezîyetçilik uygulayamazsak, merkez güçsüz kalacaktır. Ademi merkezîyetçilik, genellikle hareketimizin en acil pratik ihtiyaçlarından birisi olarak bilinen iş bölümünün bir yönünden başka bir şey değildir. Eğer Parti merkezinin, eski tipteki mahalli komiteler tarafından doğrudan pratik çalışmadan koparılması devam ederse, bir örgütün yönetici kuruluş olarak resmen tanınması, şeklen M.K.'nin kurulması hareketimizi gerçek anlamda birleştiremez ve militan bir Parti yaratamaz. Eski mahalli komiteler bir taraftan, devrimci çalışmanın özel bir türüne kendini vermeyen, bazı özel işler için sorumluluk almayan, girilen ve iyice dönülmüş bir işi sonuna kadar götür-

remeyen ve herbiri her çeşit işi sürdürmeye kalkışan ka-
rışık kişilerden oluşarak, gürültü patırtı içinde zaman
ve enerji kaybederken, diğer taraftan öğrenci ve işçi
yığınlarının çevreleri vardır ve bunların yarısı bile
komite tarafından bilinmemektedir, diğer yarısı ise tam
bir hantallık içinde, özel bir ihtisaslaşmadan yoksun,
profesyonel devrimcilerin deneyinden veya diğerlerinin
deneyinden yararlanırken çok az şey almakta, komite ken-
dileriyymiş gibi "herşey hakkında" sonu gelmeyen konfe-
ranslarla, seçimlerle, tüzük taslaklarıyla uğraşıyorlar.
Merkezin iyi çalışabilmesi için, mahalli komitelerin ken-
dilerini yeniden örgütlemeleri gerekiyor; mahalli komite-
ler daha da ihtisaslaşan ve daha "iş yapar" örgütler ola-
rak, şu veya bu alanda gerçek "üstünlüğe" ulaşmak zorun-
dadır. Merkez sadece tavsiyeyle, iknaya ve tartışmayla
(bugüne kadar olduğu gibi) yetinmemeli, orkestrayı ger-
çekten yönetmeli, kimin, nerede, hangi galgayı geldiği-
ni tam olarak bilmelidir; her aleti çalarken nerede ve
nasıl bir talimat alınmıştır; kim niçin ve nerede orkest-
ranın ahengini (müzigin kulağa cızırtılı gelmesiyle) bo-
zuyor; uyumsuzluğu düzeltmek için kimin, nerede ve nasıl
yeri değiştirilecektir v.s. Şu anda -bu açıkça itraf edil-
melidir ki- bir komitenin gerçek iç gelişmesi hakkında,
bildirileri ve genel mektuplarından öğrendiğimiz hariç
ya hiç bir şey bilmiyoruz ya da dostlardan veya bilgi
sahibi olanlardan öğreniyoruz. Ancak Rus İşçi Sınıfı ha-
reketine önderlik etmek ve otokraziye karşı genel ayak-
lanma hazırlama iddiasındaki büyük bir Partinin kendini
bununla sınırlandırmasını düşünmek gülünçtür. Komite üye-
lerinin sayısı azaltılmalıdır; her birisi yararlı olacak-
ları bir yerdeki, belirli, önemli ve özel bir göreve ve-
rilmeli; özel ve çok küçük bir yönetici merkez kurulmalı;
parti temsilcilerinin gelişmesi, komiteyi her büyük fab-
rikaya bağlayacak, yayının düzenli olarak dağıtılmasını
sürdürecektir ve merkezin önüne dağıtımın ve gelişimin
bütün mekanizmasını serecek biçimde geliştirilmelidir;
son olarak da, çeşitli işleri üzerine alacak veya Sos-
yal-Demokratlara yakın olan kişileri birleştirecek, on-
lara yardım edecek ve onları Sosyal-Demokrat yapmaya
hazırlayacak çok sayıda grup ve çevreler mutlaka kurul-
malıdır, böylece komite ve merkez daima bu çevrelerin
çalışmalarından (ve bileşiminden) haberdar olacaktır -
bunlar St. Petersburg ve diğer Parti komitelerinin yeni-
den örgütlenmeleri ile ilgili çizgilerdir; işte tüzük me-
selesinin biraz önem taşımasının nedeni budur.

Tekliflerimi daha açık hale getirmek için Tüzük
taslağını incelemekle işe başladım. Ve sonuç olarak şöyle
sanıyorum ki, Tüzük olmadan da her çevre için ve geliş-
manın her yönü için sadece düzenli raporlar hazırlayarak
işlerlemenin mümkün olduğu, gerçekte okuyucuya akla yat-

kın gelecektir. Tüzüğe kim ne koyabilir? Komite herkesin
çalışmasına rehberlik ediyor (bu olduğu gibi açıktır).
Komite bir yürütme grubu seçiyor (bu her zaman gerekli
değildir ve gerekli olduğu zaman da bir Tüzük meselesi
değil, grubun bileşiminden ve aday üyelerinden merkezi
bilgi sahibi etmek meselesidir). Komite, çeşitli çalış-
ma alanlarını üyeleri arasında taksim eder, her üyesini
komiteye düzenli raporlar vermek ve M.O. ve M.K.'ni geliş-
manın gelişmesini bildirmekten sorumlu tutar (bura-
da da güçlerimizin zayıflığı yüzünden, her tarafa git-
mesi sık sık gerçekleştirilemeyecek olan Tüzüğe bir madde ek-
lemekten çok, yapılan herşeyden merkezi bilgi sahibi
etmek daha önemlidir). Komite kimlerin kendi üyesi ol-
duğunu tam olarak tanımlamalıdır. Komiteye yeni üyeler
komite üyelerinin kararıyla alınır. Komite semt komite-
lerini, fabrika alt komitelerini ve belirli grupları se-
çer (eğer bunları sıralamak isterseniz bunu yapamazsınız
ve Tüzükde de onları sıralamak için kesin bir nokta yok-
tur); onların örgütlenmeleri hakkında merkezin bilgi sa-
hibi olması yeterlidir). Semt komiteleri ve alt komite-
ler aşağıdaki çevreleri örgütlerler... Bu türden değişik
grupların ve alt grupların çalışmalarına ilişkin, pratik
olarak genel bir parti deneyimiz olmadığından (ve bir
çok yerde hiç yoktur) şu anda böyle tüzükler hazırlama-
nın fazla bir yararı olmayacaktır ve deney kazanmak için
gerekli olan tüzük değil, fakat Parti için bir istih-
barat teşkilatıdır. Mahalli örgütlerimizden her biri şim-
di tüzüğün tartışılmasına en az birkaç gecesini veri-
yor. Eğer bu işi yapmak yerine her üye bu zamanı, özel
görevini Partinin tümüne detaylı ve iyi hazırlanmış
bir rapor vermeye ayırırsa, gelişme yüz kere daha yarar-
lı olur.

Ve bu, devrimci çalışmanın her zaman kendisini
Tüzüğün yararsız olduğu belirli bir örgütsel biçime ve-
receği anlamına gelmez. Hayır, belirli bir örgüt biçimi
gereklidir ve biz mümkün olduğu kadar bütün çalışmamız-
za böyle bir biçim vermek için çaba harcamak zorundayız.
Buna, düşünüldüğünden daha fazla genişlik kazandırmak
uygundur ve hedefe Tüzük aracılığıyla değil, fakat tam
ve kesin bilgileri Parti merkezine iletmekle ulaşıla-
bilir; ancak bundan sonra gerçek bir sorumluluğa ve
(Parti içi) tabana bağlı gerçek bir örgüt biçimimiz ola-
caktır. Aramızdaki ciddi gelişmelerin ve görüş ayrılık-
larının gerçekte "Tüzükten yana" verilen oylarla değil,
fakat mücadeleyle giderileceğini hangimiz bilmiyoruz ki?
Parti hayatının son üç dört yılında, komitelerimizin
birçoğunun tarihi böyle bir iç gelişmeyi doğruluyor. Bu
gelişimin belirli bir şekil almayışına şükredelim; bu
durum Partimiz için daha fazla öğretici olacak ve bi-
zim başarılarımızı da daha da deney katacaktır. Fakat hiç

bir Tüzük böyle yararlı ve esaslı bir belirliliği olan örgüt biçimi yaratamaz; bu ancak Parti içindeki her şeyin bilinmesiyle gerçekleşebilir. Otokrasi şartlarında Parti merkezini Parti olaylarından ve meselelerinden düzenli olarak haberdar etmenin dışında hiç bir aracımız ve silahımız yoktur.

Ve ancak bu Parti içi istihbaratı geniş bir ölçüde uygulamayı öğrenirsek, değişik örgütlerin görevlerini yerine getirirken deney kazanma imkanımız olabilir. Ancak uzun yılları içine alan böyle bir geniş deneyin temelleri üzerinde, gerçekten kağıtta kalmayan bir Tüzük hazırlayabiliriz.

NOTLAR

¹ Rabocheye Dyelo- Yurtdışındaki Rus Sos. yal-Demokrat- lar Birliği tarafından düzensiz ara- lıklarla yayınlanan Ekonomist gazete; Nisan 1899'dan Şubat 1902 tarihine kadar Cenova'da B.N.Krichevsky, A.S. Martinov ve V.P.Ivansin'in yönetiminde yayınlandı. Top- lam 12 sayı -dokuz kitap- çıktı.

Rabocheye Dyelo'nun savunucularının görüşlerinin eleştirisi için Lenin'in Ne Yapmalı? adlı eserine bakı- nız.

² Rabochaya Mysl- Ekonomist gazete; Ekim 1897'den Ara- lık 1902'ye kadar yayınlandı. Onaltı sayı çıktı; ilk iki sayısı St.Petersburg'da yayınlandı, 3-11 sayıları Berlin'de, 12-15 sayıları Varşova'da ya- yınlandı; son sayı, No:16 yine yurtdışında, K.M.Takhtarev ve diğerleri tarafından çıkarıldı.

Birçok eserlerinde, özellikle Iskra'daki yazılarında ve Ne Yapmalı? adlı eserinde Lenin, uluslararası oportünizmin Rusya'daki yansıması olan Rabochaya Mysl' in görüşlerini eleştirdi.

³ Iskra- 1900 yılında Lenin tarafından kurulan bütün Rusya ölçüsündeki ilk illegal marksist gazete.

Rusya'daki polis baskısı nedeniyle devrimci bir gazete çıkarmanın olanaksızlığından dolayı, Lenin daha Sibirya'da sürgündeyken böyle bir gazeteyi yurtdışında yayınlamak için detaylı bir plan hazırladı. Ocak 1900'da sürgün cezası tamamlanınca, Lenin derhal bu planı gerçekleştirme çabasına girişti.

Lenin'in Iskra'sının ilk sayısı 11(24) Aralık 1900'de Leipzig'de çıktı, Münih'de de başarılı sayılar basıldı, Nisan 1902'den itibaren Londra'da ve 1903'ün ilkbaharından itibaren de Cenova'da çıktı.

Iskra'nın yazı kurulu V.I.Lenin, G.V.Plekhanov, Y.O.Martov, P.B.Axelrod, A.N.Potresov, V.I.Zasulich ve 1901 baharında yazı kurulu sekreteri de olan Krupskaya dan oluşuyordu. Gerçekte Lenin Iskra'nın başyazarı ve lideriydi. Onun Iskra'daki yazıları Rusya'da Parti kurulmasına ve proleteryanın sınıf mücadelesinin bütün temel meselelerine olduğu kadar uluslararası temel meselelere de eğiliyordu.

altına aldılar.Yeraltı ve merkezi devrimciler Örgütünün yaratılması için savaşı devrimci marksistlerden ayrı olarak "ekonomistler" siyasi mücadelesinin önemini inkar ettiler ve seçim ilkesine dayanan geniş bir işçi sınıfı örgütü yaratmak için çabalayarak, işçilerin ekonomik çıkarlarının anlık savunuculuğu, yardım bankaları ve benzeri örgütlerin kurulması başlıca amaçlarıydı."Ekonomistler" Mücadele Ligasını uzun süre kontrolleri altında tutarak, ona kendi örgütsel yapılarının da damgasını vurdular: Liga'nın işçi sınıfı üyeliği (işçilerin Örgütü diye adlandırılması) suni olarak entellektüel üyelerden ayrıldı.Liga'nın gevşek örgütü, işçilerin otokrasiye ve burjuvaziye karşı devrimci mücadelesine önderlik etmekten çok, mücadelenin sendikal biçimine daha çok adapte olmuştu.St.Petersburg örgütünde Iskracılarla ekonomistler arasında gelişen mücadele, 1902 yazında Iskra çizgisinde yürüyen R.S.D.I.P.'nin St.Petersburg komitesinde ortaya çıktı.

Iskra'nın 15 Aralık 1902 tarihli 30. sayısında şöyle deniliyordu: "İşçilerin örgütünü temsil eden işçilerin (işçi örgütünün en yüksek kuruluşunu teşkil etmektedir) katıldığı St.Petersburg'un dışında yapılan Haziran toplantısında iki mesele ortaya çıktı.Bu meseleler şunlardı: 1) Rus Sosyal-Demokrat hareketindeki iki eğilim: başından beri St.Petersburg'da görülen eski "ekonomist" eğilim, Iskra ve Zarya'nın temsil ettiği devrimci eğilim, 2) Örgüt ilkeleri ("demokratizm" veya bir "devrimciler örgütü").Her iki meselede de işçilerin tümü "ekonomizm" ve "demokratizme" kesinlikle karşı çıktılar ve Iskra'nın çizgisini desteklediler."

St.Petersburg Mücadele Liga'sını Iskra'nın örgütsel ilkelerinin ruhuyla yeniden yaratmak için, Iskra örgütünün, işçi örgütünün ve St.Petersburg Komitesinin temsilcilerinden oluşan bir komite kurulmuştu.Buna rağmen "ekonomistler" in lideri olan Tokarev, St.Petersburg komitesinin Iskra'nın çizgisini desteklemek için aldığı karara katılmadıklarını beyan ederek, işçi örgütlerinin adıyla bir komite kurdular ve Iskra'cılara karşı mücadele yürüttüler.Iskra'cılar ise, işçilerin desteğiyle durumlarını sağlamlaştırma ve St.Petersburg örgütü için deki güçlerini savunma imkanlarına sahiplerdi.Lenin'in Parti örgütü için geliştirdiği ve planına somut bir biçim verdiği Bir Yoldaşa Mektup, St.Petersburg'a "ekonomistlere" karşı mücadele arttığı bir sırada ulaştı.Mektup elle çoğaltılmıştı ve St.Petersburg'lu Sosyal-Demokratlar arasında dağıtıldı.Haziran 1903'de Sibirya Sosyal-Demokrat Birliği tarafından, R.S.D.I.P. Örgütlerinde Devrimci Çalışma Üzerine (Bir Yoldaşa Mektup) başlığı altında illegal olarak yayımlandı.Bu mektup Lenin'in önsözünden, ilavesinden ve aynı zamanda broşü-

Leninist Iskra'cı eğilime sadık R.S.D.I.P.'nin grup ve komiteleri Rusya'daki birçok şehirde kuruldu (St.Petersburg, Moskova ve diğerleri).

Iskra örgütleri Lenin tarafından yetiştirilen profesyonel devrimcilerin doğrudan liderliği altında kuruldu ve işledi (N.E.Bauman, I.V.Babişkin, S.I.Gusev, M.I.Kalinin ve diğerleri).

Lenin'in inisiyatifi ve onun doğrudan müdahalesiyle Iskra yazı kurulu Parti programı hazırladı (21 sayılı gazetede yayınlandı) ve Temmuz-Agustos 1903'de toplanan R.S.D.I.P.'nin İkinci Kongresini topladı.

O tarihlerde Rusya'daki Sosyal Demokrat örgütlerin çoğunluğu Iskra'yı benimsiyor, onun taktiklerini, programını ve örgüt planını kabul ediyor ve onu yönetici organları olarak tanıyorlardı.Kongre acil bir kararın partinin mücadelesinde Iskra'nın oynadığı müstesna rolü kaydetti ve onu R.S.D.I.P.'nin Merkez Organı olarak kabul etti.

İkinci Kongre, Lenin, Plekhanov ve Martov'dan oluşan bir yazı kurulu seçti.Martov, Kongre kararına uymayarak yazı kurulunda görev almayı reddetti ve Iskra'nın 46-51 sayıları Lenin ve Plekhanov'un yönetiminde çıktı.Bir süre sonra Plekhanov Menşevizme kaydı ve kongrenin reddettiği bütün eski menşevik yazarların yazı kuruluna getirilmesini istedi.Lenin bunu kabul edemedi ve 19 Ekim (1 Kasım) 1903'de Parti Merkez Komitesindeki durumunu güçlendirmek için -ki Menşevik oportünistlere buradan darbe indirebilirdi- yazı kurulundan ayrıldı.Iskra'nın 52. sayısı tek başına Plekhanov tarafından çıkarıldı.13 (26) Kasım 1903'de Plekhanov Kongrenin isteğine uymayarak, eski Menşevik yazarları yazı kuruluna aldı.

52. sayıdan itibaren Iskra menşeviklere geçti ve eski Leninist Iskra'dan bunu ayırabilmek için yeni Iskra adı verildi.

4 Burada, Şubat-Mart 1903 tarihinde Rusya'nın birçok şehrindeki -St.Petersburg, Moskova, Kiev, Kharkov, Yaroslavl, Tomsk, Varsova, Belostok ve diğerleri- mitingler, gösteriler ve grevler şeklindeki öğrenci hareketlerinden ve işçi eylemlerinden söz ediliyor.

5 Bir Yoldaşa Örgütsel Görevlerimiz Üzerine Mektup, St. Petersburglu Sosyal-Demokrat A.A.Shneyerson'un (Yeryoma), o şehirdeki Sosyal-Demokrat çalışmanın örgütlen-dirilmesi yoluna ilişkin mektubuna verilen cevaptır.

Lenin'in ve yakın arkadaşlarının Aralık 1895'de tutuklanmalarından sonra, "ekonomistler" adım adım, İşçi Sınıfının Kurtuluşu için Mücadele Ligasını kontrol

rün baskıya hazırlanmasından sonra, R.S.D.I.P. Merkez Komitesi tarafından ayrı bir broşür olarak yayınlandı. Mektup Sosyal-Demokrat örgütlerde geniş biçimde dağıtıldı, 1902-05 polis arşivleri, Moskova, Riga, Rostof, Nakhichevan, Nikolayef, Krasnoyarsk, Irkutsk ve diğer yerlerdeki polis baskınlarında mektubun bulunduğunu kaydediyor.

S.B.K.P. Merkez Komitesi marksizm-leninizm enstitüsünün arşivlerinde Mektup'un, Lenin'in aşağıdaki notunun da bulunduğu, birinci sayfasının el yazması vardır: "genel olarak St.Petersburg Komitesine ve özel olarak da Yoldas Yeryoma'y(Lenin'den)."

Türkiye İşçi Sınıfına Selam!

Türkiye İşçi Sınıfına selam!

Selam yaratana!

Tohumların tohumuna,

Serpilip gelişene selam!

Bütün yemişler dallarınızdadır,

Beklenen günler, güzel günlerimiz

ellerinizdedir!

Haklı günler, büyük günler,

Gündüzlerinde sömürilmeyen,

Gecelerinde aç yatılmayan,

Ekmek, gül ve hürriyet günleri.

Türkiye İşçi Sınıfına Selam!

Meydanlarda hasretimizi haykıranlara,

Toprağa, kitaba, işe hasretimizi,

Hasretimizi, ayyıldızı esir bayrağımıza.

Düşmanı yenecek işçi sınıfımıza selam!

Paranın padişahlığını,

Karanlığın yobazın

Ve yabancıнын roketini yenecek

İşçi sınıfına selam!

Türkiye İşçi Sınıfına selam!

Selam yaratana.

nazım hikmet

Nasıl

Savaşmalıyız?

ku

BULGAR
PARTİZAN
SAVAŞININ
TAKTİKLERİ

slavcho trunski

YAKINDA ÇIKIYOR